

Wilt u het hele Jaarverslag 2005, dan kunt u dat downloaden van onze intranetsite <http://pensioenfonds.arcadis.nl> of via internet: www.pensioenfonds.arcadis.nl. Mail voor een gedrukte versie naar pensioenfonds@arcadis.nl of bel (026) 377 83 14

In deze editie van Pensioennieuws geven we u een overzicht van de belangrijkste punten uit het Jaarverslag 2005. Ook kunt u lezen over de resultaatdeling, de ophoging van de pensioenen: waarom is die zo belangrijk en wanneer wordt hij nu wel of niet toegekend?

Juli 2006

Pensioennieuws

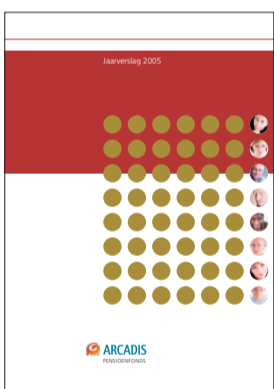
Pensioennieuws is een uitgave van Stichting Pensioenfonds ARCADIS Nederland

Pensioenen verhoogd

Per 1 juli 2006 worden de ingegane pensioenen van de ARCADIS-gepensioneerden en van de slapers (ex-Arcadianen die nog rechten bij het pensioenfonds hebben) met 1,83% verhoogd. Dit gebeurt dankzij de zogeheten resultaatdeling. Hierdoor worden de pensioenen dit jaar volledig beschermd tegen inflatie.

De reeds opgebouwde pensioenrechten van de werkenden worden verhoogd met 1,25% en groeien daardoor mee met de algemene loonstijgingen bij ARCADIS. Dezelfde verhoging geldt ook voor de arbeidsongeschiktheidspensioenen.

Meer over de winstdeling en de systematiek erachter vindt u op de achterpagina.

Jaarverslag 2005

Onlangs verscheen het Jaarverslag 2005. U kunt het downloaden van onze intranetsite <http://pensioenfonds.arcadis.nl> of via internet: www.pensioenfonds.arcadis.nl. U kunt ook een gedrukt exemplaar aanvragen. Mail daarvoor naar pensioenfonds@arcadis.nl of bel (026) 377 83 14

© Juli 2006
ARCADIS Pensioenfonds Roermondsplein 25, Arnhem
Postbus 33, 6800 LE Arnhem
telefoon 026 3778314
pensioenfonds@arcadis.nl, <http://pensioenfonds.arcadis.nl>
www.pensioenfonds.arcadis.nl
Tekst en productie A-vier Communicatie, Amsterdam
Vormgeving DATBureau, Amsterdam

Dit jaar volledige resultaatdeling toegekend

Financiële positie pensioenfonds verder verbeterd

2005 was een jaar met uitstekende financiële resultaten voor het ARCADIS Pensioenfonds. Alweer voor het derde jaar op rij werd er een zeer goed rendement op de beleggingen geboekt. Daardoor is de financiële positie van het pensioenfonds verder verbeterd. Inmiddels liggen we een flink stuk voor op het schema van het herstelplan dat we in 2003 hebben ingediend bij De Nederlandsche Bank en kan de resultaatdeling (de verhoging van de pensioenen) voor het eerst weer volledig worden toegekend.

Financieel resultaat Het ARCADIS Pensioenfonds behaalde in 2005 een prachtig beleggingsresultaat. Op de totale portefeuille werd een rendement geboekt van maar liefst 16,5%. In euro's uitgedrukt waren de beleggingsopbrengsten 93,6 miljoen. Het resultaat over 2005 overtrof daarmee de ook al goede beleggingsjaren 2003 (12,4%) en 2004 (8,5%).

Naast de reguliere premie voor de opbouw van nieuwe pensioenaanspraken, de solvabiliteitsopslag en uitvoeringskosten, werd ook via de werkgever een bedrag van € 9,2 miljoen verkregen om bij de overgang naar de nieuwe pensioenregeling 2006 de negatieve effecten van het verdwijnen van het vroegpensioen te compenseren. Deze middelen zijn deels beschikbaar gesteld door Stichting Lovinklaan én vloeiden deels voort uit het fiscale voordeel dat de werkgever had door het storten van dit bedrag in het fonds.

Financiële gezondheid Door het goede resultaat is de financiële gezondheid van het pensioenfonds aanzienlijk verbeterd. Dat laat zich afmeten aan de stijging van de zogeheten dekkingsgraad. De dekkingsgraad drukt uit hoeveel het vermogen van het pensioenfonds is ten opzichte van de pensioenverplichtingen (het bedrag dat je nu in kas moet hebben om alle huidige pensioenaanspraken straks ook echt uit te kunnen betalen). In 2005 is die dekkingsgraad gestegen van 114,5% tot 123,6%. Daarmee loopt het pensioenfonds een fors

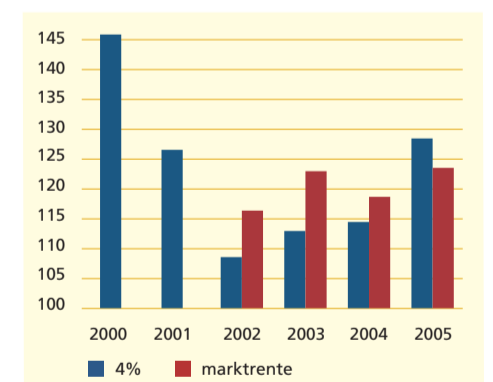
stuk voor op het schema van het herstelplan dat we in 2003 hebben ingediend bij De Nederlandsche Bank, de toezichthouder van de pensioenfondsen in Nederland. Daarin werd namelijk voorzien dat we pas in 2010 een dergelijke dekkingsgraad bereikt zouden hebben. Het herstelplan is ingediend omdat de financiële positie van het pensioenfonds door de beursmalaise in de jaren 2000-2002 sterk verslechterd was.

De genoemde dekkingsgraad van 123,6% is overigens berekend op basis van de actuele marktrente. De actuaaris heeft namelijk gemeend dat vanwege de lage rentestand het hanteren van de (van oudsher gebruikelijke) 4% rekenrente eind 2005 niet verantwoord was. Dat betekent dat we de pensioenverplichtingen hebben berekend op basis van de marktwaarde, dat wil zeggen met een rente van 3,7%. Bij een lagere rente stijgen de verplichtingen, omdat je in dat geval vandaag al direct meer geld nodig hebt om straks een bepaald pensioen uit te betalen (het geld levert bij een lage rente immers minder op). Als we de dekkingsgraad hadden berekend met de 'oude' methode (dat wil zeggen: met 4% rekenrente), dan was de dekkingsgraad in plaats van 123,6% zelfs 128,1%.

Dit verschil geeft overigens aan hoe gevoelig pensioenfondsen zijn voor de rentestand. Een kleine stijging of daling van de rente heeft aanzienlijke gevolgen voor de hoogte van de dekkingsgraad.

Om dat risico te verkleinen heeft het ARCADIS Pensioenfonds het renterisico nu voor circa de helft afgedekt. De reden om het risico niet volledig af te dekken is dat het bestuur van mening is dat bij de huidige lage rentestand en de ontwikkeling van de economie een verdere rentedaling niet erg waarschijnlijk is. Als de rente volledig afgedekt wordt, zou het fonds niet kunnen profiteren van een eventuele stijging van de rente. Daarnaast kost het afdekken van de rente ook geld. Overigens kan het bestuur elk moment, als de ontwikkelingen op de kapitaalmarkt daar aanleiding toe geven, besluiten het renterisico alsnog volledig of helemaal niet af te dekken.

Ontwikkeling dekkingsgraad

In de jaren 2000 t/m 2002 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds (net als die van alle andere pensioenfondsen overigens) als gevolg van de malaise op de beurzen fors gedaald, namelijk van 146% naar 109%. Vanaf 2003 zijn de rendementen weer aangetrokken en gaat het opwaarts. Vanaf 2002 is de dekkingsgraad in de grafiek hierboven ook aangegeven op basis van marktwaarde van de pensioenverplichtingen (de nieuwe berekeningsmethode waarbij de rentestand van invloed is op de hoogte van de pensioenverplichtingen).

Beleggingsbeleid Niet alleen wat betreft de rentestand, maar ook aan de beleggingskant wil het bestuur van het pensioenfonds minder afhankelijk zijn van de grillen van de internationale kapitaalmarkt. Het beleggingsbeleid richt zich dan ook op het zoeken naar minder volatiele beleggingen, dat wil zeggen: beleggingen met een lager risico op heftige koersschommelingen.

> lees verder op de achterpagina

Uw pensioenfonds in een notendop

Uit het jaarverslag 2005

(bedragen in duizenden euro's)

	2005	2004	2003
Aantal verzekerden			
Actieve deelnemers	1.756	1.803	2.154
Premievrijen	2.890	2.984	2.797
Gepensioneerden (incl. nabestaanden)	2.254	2.220	2.147
Totaal verzekerden	6.900	7.007	7.098
Inkomsten			
Opbrengst uit beleggingen			
· Directe beleggingsopbrengsten	13.294	9.924	11.206
· Indirecte beleggingsopbrengsten	80.351	34.417	47.639
Premiebijdragen werkgever en werknemers			
· Pensioenregeling	12.454	13.547	19.275
· Extra pensioenpremie TOP-gat	9.200		
· Arbeidsongeschiktheidsregeling	719	1.775	930
Uitkeringen			
Pensioen ten laste van het fonds	28.539	27.684	27.116
Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen	773	798	734
Beleggingen			
Totale beleggingen	673.834	592.363	558.971
Rendementen (boekhoudkundig)	16,5%	8,5%	12,4%
Vermogenssituatie			
Pensioenvermogen *	682.274	601.737	573.225
Pensioenvoorzieningen o.b.v. APP rekenrente	552.779	525.666	507.177
Pensioenvoorzieningen o.b.v. marktrente	551.782	507.722	466.200
Dekkingsgraad o.b.v. 4% rekenrente **	128,1%	114,5%	113,0%
Dekkingsgraad o.b.v. marktrente	123,6%	118,5%	123,0%

* Bezittingen -/ korte schulden

** De APP-rekenrente bedroeg in het verleden 4%; ultimo 2005 bedroeg de marktrente 3,7%

> **vervolg voorpagina** 'Financiële positie pensioenfondsen verder verbeterd'

In 2004 heeft het pensioenfonds daarom de vastgoedportefeuille al uitgebreid, met name in niet-beursgenoteerde vastgoedfondsen. In 2005 is dit verder gegaan. Het is echter moeilijk om op korte termijn het streefniveau van 20% van het vermogen in zulke vastgoedondernemingen te bereiken. Het aanbod van hoogwaardig onroerend goed is hiervoor te klein en de vraag naar zulke beleggingen (vooral ook vanuit andere pensioenfondsen) is groot. Daarom is nu ook een belang uitgebreid in beursgenoteerd vastgoed. Overigens blijft het bestuur steeds op zoek naar manieren om de beste beleggingsmix voor het fonds te bepalen, waarbij de beleggingen het beste zijn afgestemd op de verplichtingen en de financiële buffers van het fonds. Daarvoor is ook in 2005 weer een zogeheten ALM-studie uitgevoerd.

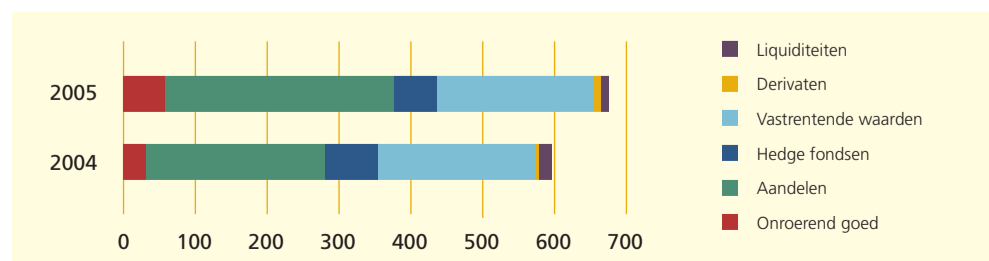
Vergelijking met andere pensioenfondsen Veel Nederlandse pensioenfondsen laten hun performance (beleggingsresultaat) meten door het bedrijf WM Company. Het ARCADIS Pensioenfonds

doet dat niet. Het gemiddelde rendement van de door WM Company in kaart gebrachte pensioenfondsen bedroeg 12,4%, terwijl het ARCADIS Pensioenfonds 16,5% scoorde. Overigens mag daar niet zomaar de conclusie uit getrokken worden dat het ARCADIS Pensioenfonds het beter heeft gedaan dan andere fondsen. Het rendement dat een fonds kan behalen is erg afhankelijk van de beleggingsrisico's die gegeven het deelnemersbestand en de financiële positie gelopen kunnen worden (bij een ouder deelnemersbestand is de beleggingshorizon bijvoorbeeld korter, want het pensioen moet eerder uitgekeerd gaan worden). Dat is voor elk fonds weer verschillend. Niettemin is het ARCADIS Pensioenfonds natuurlijk wel erg tevreden over het behaalde resultaat in 2005.

Rendement 2005

Onroerend goed	7,5%
Aandelen	27,2%
Vastrentend	5,3%

Verdeling belegd vermogen (in duizenden euro's)

Resultaatdeling

Dankzij de verbeterde financiële positie van het pensioenfonds, is dit jaar aan de gepensioneerden, slapers en werkenden weer een volledige resultaatdeling toegekend. Hoe werkt de resultaatdeling? En waarom is hij zo belangrijk?

Een pensioen zonder indexatie is géén pensioen, zo luidt een bekend gezegde in de pensioenwereld. Indexatie is de jaarlijkse ophoging van de pensioenen om ze te beschermen tegen inflatie (een waardevervalst pensioen) of om ze zelfs mee te laten groeien met de loonstijgingen (een welvaartsvast pensioen). In onze regeling spreken we overigens niet van indexatie, maar van resultaatdeling.

Een pensioen dat niet tegen inflatie wordt beschermd, holt achteruit in koopkracht. De gepensioneerden merken dat onmiddellijk in hun portemonnee.

Werkenden Maar ook voor de pensioenen van de werkenden is de jaarlijkse ophoging van de pensioenen via de resultaatdeling van cruciaal belang. Tot en met 2003 hadden we een eindloonregeling, waarin uw pensioen automatisch meegroeide met al uw persoonlijke salarisstijgingen. Het pensioen was toen dus automatisch welvaartsvast tot u met pensioen ging. In de huidige regeling is dat niet meer het geval. Tegenwoordig moet een jaarlijkse verhoging ervoor zorgen dat het pensioen dat u in een bepaald jaar heeft opgebouwd de jaren daarna meestijgt met de cao-lonen bij ARCADIS.

Toeslag op resultaatdeling voor werkenden De jaarlijkse ophoging werkt verschillend voor de gepensioneerden (en slapers) en de werkenden.

Voor de gepensioneerden en slapers (ex-ARCADIANEN die nog rechten bij het pensioenfonds hebben), is de resultaatdeling maximaal gelijk aan het inflatiecijfer van het desbetreffende jaar (CBS consumentenindex, afgeleid). Voor de werkenden gelden de cao-lonen als richtsnoer voor de hoogte van de resultaatdeling. Gewoonlijk stijgen de cao-lonen sneller dan de inflatie en worden de pensioenen van de werkenden dus meer verhoogd dan die van de gepensioneerden. De resultaatdeling voor de werkenden en gepensioneerden is dus gelijk: maximaal het inflatiecijfer. Maar de werkenden kunnen als de cao-lonen sterker gestegen zijn, bovenop die resultaatdeling nog een extra toeslag krijgen. Samen kan dat echter nooit meer zijn dan 3% per jaar.

Die extra verhoging wordt niet betaald uit de overwinst van het pensioenfonds, maar uit een apart potje, de zogeheten egaliseringsreserve actieven (ERA). Met de werkgever is afgesproken dat deze een extra premie stort voor deze egaliseringsreserve. Die afspraak geldt voor de jaren 2004 tot en met 2008, daarna is het weer onderdeel van de cao-onderhandelingen. De hoogte van de premie is zo vastgesteld dat met enige mate van waarschijnlijkheid verwacht mag worden dat er (onder normale omstandigheden) genoeg is om het verschil tussen de inflatie en de cao-loonstijging aan te vullen bij de jaarlijkse ophoging van de pensioenen van de werkenden. Maar gegarandeerd is dit niet. Ook dit stuk van de ophoging wordt alleen toegekend als er voldoende financiële middelen voor zijn.

Jaren met lagere loonstijgingen Zowel dit jaar als vorig jaar stegen de cao-lonen bij ARCADIS minder snel dan de inflatie. In 2004 was er zelfs helemaal geen loonstijging. In zulke jaren valt de verhoging van de pensioenen van de werkenden lager uit dan voor de gepensioneerden. Wat de werkenden minder krijgen aan resultaatdeling wordt in zo'n jaar opzij gezet in de ERA. Daar blijft het staan om te gebruiken voor toekomstige ophogingen van de pensioenen van de werkenden.

Dit jaar hebben de gepensioneerden 1,83% resultaatdeling gekregen (het inflatiecijfer). De pensioenen van de werkenden en de arbeidsongeschikten zijn met 1,25% verhoogd (de cao-loonstijgingen). Het verschil is dus 0,58%, wat in absolute bedragen neerkomt op ongeveer € 2,5 miljoen. Dit bedrag is dit jaar aan de egaliseringsreserve actieven toegevoegd en kan in de toekomst alleen ten gunste komen van de werkenden. Bij die egaliseringsreserve stort de werkgever in de jaren 2004 tot en met 2008 per jaar ook nog eens 1,1% van de loonsom (in 2005 ongeveer € 900 duizend). Dit 'spaarpotje' is erg belangrijk voor de pensioenen van de werkenden. In jaren van hoge loonstijgingen, is het heel goed mogelijk dat de normale financiële bronnen onvoldoende zijn om de pensioenen op te hogen in overeenstemming met de loonrondes. Een flink gevulde egaliseringsreserve geeft dus extra zekerheid voor de werkenden.

Hoe werkt de resultaatdeling?

Heel belangrijk is dat de resultaatdeling in onze pensioenregeling niet gegarandeerd is. Deze moet betaald worden uit de 'overwinst' die het pensioenfonds maakt op de beleggingen. Alleen als de financiële positie van het pensioenfonds het toelaat, kan het bestuur besluiten dat in dat jaar een volledige resultaatdeling wordt toegekend. Graadmeter daarbij is de dekkingsgraad van het pensioenfonds.

Als er in een bepaald jaar geen volledige

resultaatdeling is toegekend, kan dit overigens worden ingehaald op het moment dat de financiële positie van het pensioenfonds dat toelaat.

Dekkingsgraad	Resultaatdeling
100% of minder	geen resultaatdeling
↓	gedeeltelijke resultaatdeling
	volledige resultaatdeling
120% of meer	